

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2021. szeptember 30. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: A közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 14/2021. (VI. 30.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2021. június 29. napján tartott ülésén fogadta el a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 14/2021. (VI. 30.) önkormányzati rendeletét. A rendelettel kapcsolatban a Békés Megyei Kormányhivatal az előterjesztés mellékletét képező szakmai segítségnyújtással élt Tótkomlós Város Jegyzője felé. A szakmai segítségnyújtás részletesen kifejti a rendelet egyes rendelkezéseivel kapcsolatos kifogásokat. Lényege, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 3. §-a szerint *„Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”*

Az önkormányzati rendelet több rendelkezése párhuzamos szabályozást tartalmaz a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs. tv.); a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ); a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet; a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény; az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény; valamint a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet vonatkozó előírásaival, illetve ellentétes Magyarország Alaptörvénye I. cikk (3) bekezdésével (a tulajdonjog, mint alapjog korlátozására csak törvényben van lehetőség, önkormányzati rendeletben nem).

Jelen felülvizsgálat keretén belül a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló 14/2021. (VI. 30.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezése indokolt egy új rendelet megalkotása mellett.

Előzetes hatásvizsgálat a rendelethez:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit.

Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

Ennek során vizsgálni kell:

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
 - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
 - ab) környezeti és egészségi következményeit,

- a) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) alapján az alábbiakról tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet:

A tervezett jogszabály jelentősnek ítélt hatásai:

Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása: a közösségi együttélést szabályozó új rendelet megalkotása;

Környezeti, egészségi következménye: nincs;

Adminisztratív terheket befolyásoló hatása: nincs;

A jogszabály megalkotásának szükségessége, elmaradásának várható következménye: törvényességi felhívásban volt előírva a korábbi rendelet átfogó felülvizsgálata;

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek adottak, nem jelent többletet az eddigiekhez képest.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § alapján az előterjesztésben a jogszabály indokolása is kifejtésre került.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és fogadja el a rendelet-tervezetet.

**„Tótkomlós Város Önkormányzat
Képviselő-testületének**

.../2021. (X. ...) önkormányzati rendelete

a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről

(Tervezet)

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (4) bekezdés d) pontjában, valamint a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 9. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 8. § (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

(1) A rendelet hatálya kiterjed minden 14. életévét betöltött természetes személyre, jogi személyre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre, aki vagy amely Tótkomlós Város közigazgatási területén az e rendeletben meghatározott, közösségi együttélés szabályaival ellentétes magatartások valamelyikét elköveti.

(2) E rendelet alkalmazásában közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás: az a magatartás, amely nem minősül bűncselekménynek vagy szabálysértésnek, de ellentétes a közösségi együttélés szabályaival, azokat sérti vagy veszélyezteti és e rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartásnak minősít.

(3) E rendelet alkalmazásában amennyiben az ingatlan használójának személye nem állapítható meg kétséget kizáróan, akkor a használón az ingatlan tulajdonosát kell érteni.

1. A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt alkalmazható jogkövetkezmények és eljárási szabályok

2. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegőjével szemben természetes személy esetén 200.000.- forintig, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén 2.000.000.- forintig terjedő közigazgatási bírság kiszabásának van helye.

(2) Ha a helyszíni intézkedés alkalmával a közösségi együttélés alapvető szabályait megszegő személy vagy szervezet a jogsértést teljes mértékben elismeri, vele szemben természetes személy esetén 50.000.- forintig, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén 500.000.- forintig terjedő helyszíni bírság kiszabásának van helye.

3. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatti eljárás lefolytatására, valamint közigazgatási bírság kiszabására, a Képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a jegyző jogosult.

(2) A helyszíni bírság kiszabására a jegyző vagy az általa megbízott köztisztviselő jogosult.

4. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt kiszabott közigazgatási bírságot – az elsőfokú határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül – a határozathoz mellékelte készpénz átutalási megbízáson vagy banki átutalással kell megfizetni.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatt indult eljárásban bármely bizonyíték szabadon felhasználható és értékelhető, így különösen lakossági tanúvallomás, fényképek, térfényképező kamera által rögzített képek.

2. A közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használata

5. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a közterületek rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésszerű használatának körében, aki közterületen engedély nélkül, vagy az engedély kereteit túllépve olyan tárgyat (pl. téglát, cserepet, terméskövet, betondarabot, bóját, korlátot) helyez el, mely a zöldterületen történő közlekedést hivatott megakadályozni.

3. A köztisztaság fenntartása

6. §

(1) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében az ingatlan tulajdonosa, kezelője, használója, – a bérleti jogviszonyból

származó kötelezettsége szerint – a bérlő (a továbbiakban együtt: használó), aki nem gondoskodik:

a) az ingatlan előtti járdaszakasz és a mellette lévő nyílt árok és ennek műtárgyai tisztán tartásáról;

b) az ingatlanokról, az ingatlan előtti járdaszakasz fölé, járda hiányában 1 méter széles területsáv, illetőleg ha a járda mellett zöldsáv is van, az úttestig terjedő teljes terület fölé kinyúló ágak, bokrok nyeséséről, gallyazásáról, a fűfélék rendszeres kaszálásáról, vágásáról, valamint ezen a területen lévő növények lehullott lombjának, és egyéb növényi részeinek takarításáról, összegyűjtéséről, elszállításáról/elszállíttatásáról; oly módon, hogy az érintett járdaszakasz, területsáv, illetőleg terület biztonságos közlekedésre alkalmas legyen;

c) az épület tetőcsatornájának tisztán tartásáról;

d) arról, hogy az ingatlan csapadékvíz-elvezetési rendszerének használata során, a víz közterületen, közterületi építményekben, valamint a szomszédos épületekben kárt ne okozzon, a rendeltetésszerű használatot, az építmények állékonyosságát ne akadályozza, és ne veszélyeztesse.

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében az üzlet és egyéb elárúsító hely, vendéglátó egység, intézmény, szolgáltató egység tulajdonosa vagy használója, aki a vendéglátó egységek, intézmények, szolgáltató egységek bejárata mellett szemétygyűjtőt, csikk tartót nem helyez el vagy azoknak a szemétszállításra rendszeresített edénybe való ürítéséről nem gondoskodik.

(3) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében az ingatlan tulajdonosa, használója, aki:

a) az ingatlan előtti, illetve az ingatlan megközelítését szolgáló járdák, járdaszakaszok, járda hiányában egy méter széles területsáv, lépcsők síkosság mentesítéséről folyamatosan nem gondoskodik;

b) a járdáról letakarított havat a közút és a járda között úgy helyezi el, hogy a gyalogosforgalmat, gépjárműforgalmat, a járda melletti víznyelők működését akadályozza.

(4) A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan tulajdonosa, használója, aki az ingatlanon található, illetve az ingatlant határoló növényzet ápolását, a gyepterületek rendszeres nyírását, a fák és cserjék szükség szerinti nyesését és növényvédelmét elmulasztja.

4. Környezetünk védelme, zajvédelem

7. §

A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki:

a) a meglévő vagy kijelölt vízelvezető árkot – ingatlanok előtti közterületen, kertekben – engedély nélkül betölti, a víz lefolyását megakadályozza, ide nem értve a Magyar Állam tulajdonában lévő és a Magyar Közútkezelő Nonprofit Zrt. kezelésében lévő útszakaszokat;

b) közhasználatra szolgáló parkot, ligetet, sétányt, játszótérrel a házirendben foglaltaktól eltérően, illetve rendeltetéstől eltérő módon vagy célra használja;

c) közterületen, közúthoz, járdához csatlakozó átjárót, bejárót, parkolót, illetve árkon keresztül hidat, átjárót engedély nélkül létesít, vagy a helyi közútkezelői hozzájárulással engedélyezett tervektől eltérően valósítja meg;

d) az ingatlanán elhelyezkedő növényzet a szomszédos ingatlant veszélyezteteti, és ezt – felszólítás ellenére sem – szünteti meg;

e) avar és kerti hulladékok nyílt téren történő égetését nem a rendeletben foglaltak szerint végzi;

- f) a közterületen – főútvonal vagy mellékútvonal kivételével – használaton kívüli gépjárművet, munkagépet, mezőgazdasági gépet vagy munkaeszközt engedély nélkül 10 napon túl tárol;
- g) aki a közterületen engedély nélkül, vagy az engedély kereteit túllépve építési törmeléket vagy építőanyagot helyez el;
- l) a tulajdonában álló romos épület elbontásáról felhívás ellenére sem gondoskodik.

5. Záró rendelkezések

8. §

- (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 14/2021. (VI. 30.) önkormányzati rendelete.

Tótkomlós, 2021. szeptember 30.

Zsura Zoltán János
polgármester

dr. Kormányos László
jegyző

Záradék: A rendelet kihirdetése 2021. október napján megtörtént.

Tótkomlós, 2021. október

dr. Kormányos László
jegyző”

Tótkomlós, 2021. szeptember 27.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Kormányos László jegyző

BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BE/02/243-2/2021. Tárgy: Szakmai segítségnyújtás a közösségi együttélés alapvető szabályairól szóló rendelet vizsgálata kapcsán.

Ügyintéző: Sztankovics Béla
Telefon: 66/622-083

Dr. Kormányos László jegyző
részére

Tótkomlós

Fő út 1.
5940

Tisztelt Jegyző Úr!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX tv. 133. § (3) bekezdése alapján (a továbbiakban: Möt.v.) a **Tótkomlós Város Önkormányzatának a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről szóló 14/2021.(VI.30.) önkormányzati rendelete** kapcsán az alábbi

szakmai segítségnyújtással élek.

Az Möt.v. 132. § (3) bekezdése alapján a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett

- a) működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- b) **döntéseinek jogszerűségét;**
- c) jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladatellátási kötelezettségének teljesítését.

Az Möt.v. 133. § (3) bekezdése alapján a kormányhivatal **szakmai segítséget nyújt** az érintett részére az általa alkalmazandó jogszabályok tartalmával összefüggésben az érintett jogszerű működése céljából.

A Békés Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) BE/02/243-1/2021. számon törvényességi felhívással élt Tótkomlós Város Önkormányzatának a közösségi együttélés alapvető szabályiról szóló 16/2017.(VI.30.) önkormányzati rendelete valamint a rendelettel összefüggésben a helyi zöldterületek védelméről szóló 2/2004. (II. 24.) önkormányzati rendelete és a közterületek használatáról szóló 38/2004. (XII. 14.) önkormányzati rendelet kapcsán.

A képviselő-testület a törvényességi felhívásban foglaltakat elfogadva megalkotta a közösségi együttélés alapvető szabályiról és ezek megsértésének következményeiről szóló 14/2021.(VI.30.) önkormányzati rendeletét, amellyel hatályon kívül helyezte a törvényességi felhívással érintett, a közösségi együttélés alapvető szabályiról szóló 16/2017.(VI.30.) önkormányzati rendeletét és a törvényességi felhívásban foglaltakat figyelembe véve hatályon kívül helyezte a helyi zöldterületek védelméről szóló 2/2004. (II. 24.) önkormányzati rendeletének és a közterületek használatáról szóló 38/2004. (XII. 14.) önkormányzati rendeletének törvénytörő szakaszait.

Hatósági Főosztály Törvényességi Osztály

5600 Békéscsaba, Derkovits sor 2., Pf.: 389. Telefon: (+36 66) 622-000 Fax: (+36 66) 622-001

E-mail: vezeto@bekes.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu/hu/bekes

KÉR-azonosító: KHIV BEK; Hivatali kapu: BEMKH, KRID: 202899335

A közösségi együttélés alapvető szabályiról és ezek megsértésének következményeiről szóló 14/2021.(VI.30.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) törvényességi vizsgálata során az alábbi törvénytörő szabályokat tártuk fel.

1./ A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) szabályaival párhuzamos rendeleti szabályok.

1.1/ Az Ör. 6. § (1) bekezdésének a) pontja alapján „A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a közterület rendjének, tisztaságának fenntartása és rendeltetésének használata körében aki:

„a) közterületen, illetve önkormányzati tulajdonban lévő területen engedély nélkül állatot legeltet.

Az Ör. 9. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

c) a közparkok területére gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lovas szekérrel behajt, parkol, állatot legeltet.”

A Szabs.tv. 241. § (1) bekezdése alapján „Aki más földjén jogtalanul legeltet, szabálysértést követ el.”

1.2/ Az Ör. 7. § (5) bekezdése alapján „(...) a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról szóló 15/2017. (VI. 30.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: Közter. r.) foglalt kötelezettségét megszegi.”

A Közter. r. 8. § (1) és (3) bekezdései tiltják a közterületek, a sportolás céljára szolgáló területek, valamint a kiránduló- és táborozó-helyek szeméttel, hulladékkal, szennyező vagy egészségre ártalmas anyaggal történő beszennyezését és előírják, hogy a szennyező köteles a beszennyezett területek megtisztításáról haladéktalanul gondoskodni.”

A Szabs.tv.196. § (1) bekezdésének a) pontja alapján aki a közterületet, a közforgalom céljait szolgáló épületet, vagy a közforgalmú közlekedési eszközt beszennyezi (...) szabálysértést követ el.

1.3/ Az Ör. 8. § (1) bekezdése b) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„b) a tulajdonában lévő, vagy felügyelete alatt álló eb vagy haszonállat más tulajdonában lévő magánterületre való átjutását lehetővé teszi, vagy ezt nem akadályozza meg;”

- az Ör. 8. § (2) bekezdése alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el „aki a tulajdonában lévő állat –különösen eb – közterületre való kijutását nem akadályozza meg illetve annak kóborlását lehetővé teszi, vagy ezt nem akadályozza meg.”

A Szabs.tv 193. § (1) bekezdésének a) pontja alapján szabálysértést követ el, aki a fenti tényállásokat megvalósítja.

1.4/ Az Ör. 9. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„a) szennyvizet, vagy szennyezett vizet akár saját ingatlanára, akár a közterületre kilocsol vagy a szomszédos ingatlanra átvezet”.

A Szabs.tv. 245. § (1) bekezdés b) pontja alapján szabálysértést követ el, aki a fenti tényállást megvalósítja.

1.5/ Az Ör. 9. § (1) bekezdés d) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„d) a közterületre telepített vagy elhelyezett fát, facsemetét, virágot, utcabútort, kandelábert megrongálja.”

A Szabs.tv 177. § (1) bekezdése alapján szabálysértést követ el, aki a fenti tényállást megvalósítja.

Az Ör. fent megjelölt szabályai ellentétesek a Jat. 3. §-ában biztosított alapelvvel, amely alapján a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.

1.6/ Az Ör. 7. § (5) bekezdése alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el, aki a Közter. r-ben foglalt kötelezettségét megszegi.

A Közter. r. 6. § (2) bekezdése alapján, „Közterületen lévő zöldterületre járművel ráhajtani, - kivéve a halasztást nem tűrő eseteket - azon parkolni, vagy azt bármilyen módon károsítani tilos.”

Az Ör. 9. § (1) bekezdés c) és g) pontjai alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

- c) a közparkok területére gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lovas szekérrel behajt, parkol, állatot legeltet,
- g) védett, vagy közhasználatú zöldterületre- engedély nélkül – járművel ráhajt, azon parkol, várakozik”.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa Kőf.5.011/2020/5. számú határozata indokolásának (24), (25) és (27) bekezdései azt a jogértelmezést adják, hogy az ilyen önkormányzati rendelkezések a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésére vonatkozó szabálysértési tényállásba [Szabs. tv. 224. §] illetve az indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozás tilalmába [Jat. 3. §-ába] ütköző szabályok.

Az Ör. 1.1/- 1.6/ pontok szerinti szabályok ellentétesek továbbá;

- az Ör. 1. § (2) bekezdésének szabályával, amely alapján „A rendelet azon magatartási szabályok megsértése esetén nem alkalmazható, amelyeket magasabb szintű jogszabály bűncselekménynek vagy szabálysértésnek minősít, vagy más módon szankcionál.”
- az Ör. 2. § (1) bekezdésének szabályával, amely alapján „E rendelet alkalmazásában közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartás az a magatartás, amely nem minősül bűncselekménynek vagy szabálysértésnek, de ellentétes a közösségi együttélés szabályaival, azokat sérti, vagy veszélyezteti és e rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályaiba ütköző magatartásnak minősíti.”

2./ A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet szabályaival párhuzamos rendeleti szabály.

Az Ör. 9. § (1) bekezdés j) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„j) a közterületen, használaton kívüli gépjárművet, munkagépet, mezőgazdasági gépet, vagy munkaeszközt engedély nélkül 10 napon túl tárol”.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 59. § (3) bekezdése alapján:

„Azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon - közterület-használati engedély nélkül - legfeljebb 10 napig szabad tárolni. (...)”

Az Ör. r. 9 § (1) bekezdés g) pontjának szabálya párhuzamosan szabályoz a KRESZ 59. § (3) bekezdésével, ezért az törvénysértő, a Jat. 3. §-ába ütközik, amely értelmében a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.

3./ A magánszféra védelméhez fűződő jogot korlátozó rendeleti szabályok.

Az Ör. 7 § (1) bekezdésének a) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, aki nem gondoskodik:

„a) a lakó-, és az emberi tartózkodásra szolgáló más épületek közös használatú részének (pince- és padlásrész, illemhely, udvar) tisztaságáról, (...)”.

A magánszférához fűződő jogot az Alaptörvény VI. cikke és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:42. §-a védelemben részesíti.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján a tulajdonjog, mint alapjog korlátozására csak törvényben van lehetőség, önkormányzati rendeletben nem.

Az Alkotmánybíróság (továbbiakban: AB) 32/2013. (XI. 22.) határozatában értelmezte a magánszférához való jogot és annak viszonyát az emberi méltósághoz való joghoz. Megállapította, hogy az Alaptörvény értelmében a magánszféra védelme nem szűkül le az Alaptörvény II. cikke által is védett belső vagy intimszférára, hanem **kiterjed a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon), ez alatt értve a magánlakás területét.**

Az AB fenti jogértelmezése alapján az Ör. 7 § (1) bekezdésének a) pontja, amely a lakókörnyezet rendezettsége keretében az ingatlantulajdonra, mint a magánszféra területére állapít meg alapjogot korlátozó feltételt, törvénysértő, pontosításra szorul, ugyanis a magánszféra alakítása védett, mint az emberi méltóság alapja, a magánszféra védelme kiterjed arra a térbeli szférára is, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon), ez alatt értve a magánlakás területét.

Jogszerűen szabályozható az ingatlanok kerítésével kívül határos terület, a járda tisztántartása, mivel ilyen esetekben már szélesebb körben merülhetnek fel közösségi érdekek a közösség tagjainak jogai korlátozása, a közösségben élő egyén számára kötelezettségek előírása iránt.

Az ilyen rendeleti előírások nem mutatnak túl a helyi közösség által észlelhető, a lakókörnyezettel szemben jogszerűen támasztható elvárások kritériumain.

Ez a magánszférának az a közösség oldaláról észlelhető, külsődlegesen megjelenő tágabb lakókörnyezet rendezettségével kapcsolatos jogszerű elvárása, amely biztosítja a közösségi együttélés alapvető feltételeit, de nem okoz aránytalan jogsérelmet a tulajdonosoknak.

4./ A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) számú NM rendelet (a továbbiakban: 18/1998. (VI. 3.) NM r.) szabályaival párhuzamos rendeleti szabályok.

Az Ör. 7. § (1) bekezdés b) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki nem gondoskodik:

„b) a nem lakás céljára szolgáló helyiségnek és az ezekhez tartozó területeknek a tisztaságáról, rendszeres takarításáról rovarmentesítéséről és rágcsálómentesítéséről”.

Az Ör. 7. § (4) bekezdés a) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan tulajdonosa, használója aki:

„a) a tevékenységével, vagy a tevékenységének elmulasztásával ingatlanon olyan körülményeket teremt, amely alkalmas a rágcsálók és egyéb kártevők megtelepedésére.”

Az Ör. 8. § (1) bekezdése c) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„c) nem gondoskodik (...), az állattartó épületekben és környezetükben a rovarok és rágcsálók rendszeres irtásáról (...).”

4.1/ A 18/1998. (VI. 3.) számú NM r. 36. § (1) és (4) bekezdései rendelkeznek arról, hogy gondoskodni kell a fertőző betegséget terjesztő egészségügyi kártevők megtelepedésének és elszaporodásának megakadályozásáról, ártalmuk megelőzéséről, távoltartásukról, rendszeres irtásukról továbbá arról, hogy az egészségügyi kártevők elleni védekezésről, a költségek fedezéséről, valamint a szükséges rendszabályok és eljárások végrehajtásáról az érintett terület vagy épület tulajdonosa (bérletje, használója, kezelője), illetőleg a gazdálkodó szerv vezetője vagy üzemeltetője (fenntartója) köteles gondoskodni.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Ör. 7. § (1) bekezdésének b) pontja és 7. § (4) bekezdés a) pontjának, valamint 8. § (1) bekezdés c) pontjának szabálya lényegét tekintve megegyező, párhuzamos szabályozást valósít meg a 18/1998. (VI. 3.) NM r. 36. § (1) és (4) bekezdéseivel, ezért törvénysértő, a Jat. 3. §-ába ütközik, amely értelmében a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű.

4.2/ A 18/1998. (VI. 3.) NM r. 36. § (5) és (8) bekezdései alapján a járási hivatal kötelezi a fenntartót az egészségügyi kártevők elleni védekezésre, és amennyiben az előírt kötelezettségét megszegi, a járási hivatal kötelezi a védekezés költségeinek megtérítésére.

Az Ör. 4. § (1) bekezdése alapján „A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatti eljárás lefolytatására, valamint a közigazgatási bírság kiszabására, a képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a jegyző jogosult.”

Az Ör. 7. § (1) bekezdésének b) pontja, 7. § (4) bekezdés a) pontja, 8. § (1) bekezdésének c) pontja alkalmazásában az Ör. 4. § (1) bekezdésének szabálya ellentétes magasabb szintű jogszabály, a 18/1998. (VI. 3.) NM r. 36. § (5) és (8) bekezdésének szabályával, amely egészségügyi kártevők elleni védekezési kötelezettség elmulasztása esetén rendelkezik a hatáskör gyakorlójáról – járási hivatal - amely hatáskört önkormányzati rendelettel nem lehet a jegyzőre átruházni.

5. A hulladékgazdálkodásra vonatkozó magasabb szintű jogszabályokkal ellentétes rendeleti szabályok.

Az Ör. 7. § (1) bekezdésének h) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el a köztisztaság fenntartása körében, aki nem gondoskodik:

„h) a szokásos mennyiségű hulladéknál nagyobb mennyiségű hulladék, többlethulladék összegyűjtéséről és rendszeres elszállításáról”.

Az Ör. 7. § (4) bekezdés c) és d) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az ingatlan tulajdonosa, használója aki:

„c) a települési hulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatást nem veszi igénybe, vagy nem a kijelölt Közszolgáltató által nyújtott szolgáltatást veszi igénybe,

d) aki a települési hulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatás teljesítéséhez szükséges bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget”.

5.1/ A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fogalmát a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2. § (1) bek. 27. pontja tartalmazza.

„hulladékgazdálkodási közszolgáltatás: (...) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezését biztosító, kötelező jelleggel igénybe veendő szolgáltatás;”

Annak előírása önkormányzati rendeletben, hogy a közszolgáltatást kötelező igénybe venni indokolatlanul többszintű szabályozást eredményez, amely ellentétes a Jat. 3. §-ával.

5.2/ Az Ör. 4. § (1) bekezdése alapján „A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatti eljárás lefolytatására, valamint a közigazgatási bírság kiszabására, a képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a jegyző jogosult.”

A hulladékgazdálkodási bírság mértékéről szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 2.§ (2) bekezdésének a) pontja (a továbbiakban: 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet) tartalmaz szabályozást erre vonatkozóan, amely alapján a jegyző hulladékgazdálkodási bírság kiszabására jogosult.

Az ilyen szabályozás ellentétes a Jat. 3. §-ának szabályával, amely alapján „A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. (...)”

6. Az állattartásra vonatkozó magasabb szintű jogszabállyal ellentétes rendeleti szabályok.

6.1/ Az Ör. 8. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el aki:

„c) nem gondoskodik az állatok tartására szolgáló helyiség rendszeres takarításáról és fertőtlenítéséről, az állattartó épületekben és környezetükben a rovarok és rágcsálók rendszeres irtásáról, bűz és szaghatás megszüntetéséről”

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény 6. § (6) bekezdése (a továbbiakban: Éltv.) kimondja, hogy mezőgazdasági haszonállat tartása önkormányzati rendeletben nem korlátozható. Az Éltv. 6. § (1) és (2) bekezdése rendelkezik az állatok tartására vonatkozó alapvető követelményekről.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Ör. 8. § (1) bekezdés c) pontjának szabálya lényegét tekintve megegyező, párhuzamos szabályozást valósít meg az Éltv. 6. § (1), (2) bekezdéseivel.

6.2/ A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. r. 36. § (1) és (2) bekezdése (a továbbiakban: 306/2010. (XII. 23.) Korm. r.) kimondja, hogy a levegőtisztaság-védelmi ügyben az elsőfokú hatósági jogkört a területi környezetvédelmi hatóság - járási környezetvédelmi hatóság gyakorolja, mely hatóság első fokon jár el a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyben.

Az Ör. 4. § (1) bekezdése alapján „A közösségi együttélés alapvető szabályainak megszegése miatti eljárás lefolytatására, valamint a közigazgatási bírság kiszabására, a képviselő-testület átruházott hatáskörében eljárva a jegyző jogosult.”

Az Ör. 8. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában az Ör. 4. § (1) bekezdésének szabálya ellentétes magasabb szintű jogszabály, a 306/2010. (XII. 23.) Korm. r. 36. § (1) és (2) bekezdéseinek szabályával, amely levegőtisztaság-védelmi ügyben (bűzterhelés) rendelkezik a hatáskör gyakorlójáról – területi környezetvédelmi hatóság vagy a járási környezetvédelmi hatóság - amely hatáskört önkormányzati rendelettel nem lehet a jegyzőre átruházni.

6.3/ Az Ör. 8. § (1) bekezdés d) pontja alapján a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el:

„d) aki állattartás esetén nem gondoskodik a trágyalé zárt szivárgásmentes gyűjtéséről.”

Az Éltv. 6. § (6) bekezdése kimondja, hogy mezőgazdasági haszonállat tartása önkormányzati rendeletben nem korlátozható.

Az Ör. 8. § (2) bekezdésének d) pontja az állatok tartásával kapcsolatos olyan magatartást minősít közösségi együttélés szabályát sértő magatartásként, amely kifejezetten mezőgazdasági haszonállatok tartásával kapcsolatban merülhet fel.

A trágya elhelyezése, amennyiben az közterületet szennyező módon történik a Szabstv. 196. § (1) bekezdés a) pontja szerinti köztisztasági szabálysértési tényállást valósítja meg, ami nem szabályozható önkormányzati rendeletben.

Az Mötv. 133. § (3) bekezdése alapján kérem Jegyző Urat, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltakat vizsgálja meg, és az Ör. módosítását a fenti jogszabálysértések megszüntetése érdekében szíveskedjék előkészíteni. Kérem, hogy legkésőbb 2021. szeptember 30-ig tájékoztasson arról, hogy a szakmai segítségnyújtás alapján milyen intézkedést tett.

Felhívom a figyelmét arra, hogy a jogsértések megszüntetésére kitűzött határidő eredménytelensége esetén az Mötv. 134. § (2) bekezdésében meghatározott mérlegelési jogkörömben a 132. § (1) bekezdése szerinti törvényességi felügyeleti eszközöket alkalmazhatom.

Békéscsaba, 2021. augusztus 19.

Tisztelettel:

Dr. Takács Árpád
kormány megbízott
nevében és megbízásából:

Dr. Kása Róbert
főosztályvezető

